

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX 2013 / 3

SEPTEMBER 2013

ดัชนีความเชื่อมั่น ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว ในประเทศไทย ไตรมาสที่ 3 ปี 2556

Tourism Situation and Forecast of
Tourists' Behavior and Confidence Index of
Thailand's Tourism Industry

โครงการการรายงานและพยากรณ์
สถานการณ์พฤติกรรมนักท่องเที่ยว
และความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ
ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวของไทย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Chulalongkorn University
Pillar of the Kingdom

- ไตรมาส 3 ปี 2556 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการใกล้เคียงระดับปกติ (101) นับเป็นระดับที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา
- ดัชนีความเชื่อมั่นจากการคาดการณ์ในไตรมาส 4 เท่ากับ 107 สูงกว่าระดับปกติอย่างต่อเนื่อง นับเป็นสัญญาณถึงแนวโน้มที่ดีสำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวไทย
- ไตรมาส 4/2556 คาดว่าจะเป็นไตรมาสแรกที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิน 7 ล้านคน โดยตลอดทั้งปี 2556 จะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 26.27 ล้านคน

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 3/2556 เท่ากับ 101 เป็นการประเมินสูงที่สุดของไตรมาสที่ 3 ในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา โดยมีปัจจัยบวก จากการขยายตัวของการท่องเที่ยวในประเทศ การเดินทางราคาถูก การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการ
- ดัชนีความเชื่อมั่นจากการคาดการณ์ของผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4/2556 ยังคงสูงกว่าระดับปกติ อย่างต่อเนื่อง (107) แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มสถานการณ์ธุรกิจท่องเที่ยว และความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นอย่างมาก
- นักท่องเที่ยวต่างชาติต้องการให้มีการพัฒนาการดูแลความปลอดภัย และมาตรฐานคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการท่องเที่ยว และคิดว่าการพัฒนาการคมนาคมที่จะส่งผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคือการควบคุมดูแลราคาค่าเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 34) และการเพิ่มตัวเลือกในการเดินทาง (ร้อยละ 33)
- นักท่องเที่ยวชาวไทยถึงร้อยละ 53 มีแผนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศในช่วงไตรมาสที่ 4 ปี 2556 เนื่องจากเป็นช่วงที่มีวันหยุดเทศกาลจำนวนมาก โดยมีจุดหมายหลักอยู่ที่ภาคกลางและภาคเหนือ
- นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแผนการเดินทางในช่วงเทศกาลสิ้นปีสูงถึง ร้อยละ 40 สอดคล้องกับผู้ประกอบการที่มีความเชื่อมั่นสูงในช่วง วันพ้อและวันหยุดสิ้นปี
- หากประกาศให้วันจันทร์ที่ 30 ธ.ค. เป็นวันหยุดเพิ่มจะทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางเพิ่มขึ้นอีกถึงร้อยละ 19 (รวมเป็น ร้อยละ 59) สอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการที่ส่วนใหญ่เห็นว่าการประกาศวันหยุดเพิ่มจะทำให้ธุรกิจของตนเองดีขึ้น - ดีขึ้นมาก
- ไตรมาสที่ 4/2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 7.16 ล้านคน เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 13.12 จากปีก่อนโดยคาดว่าจะเป็ไตรมาสแรกที่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเกิน 7 ล้านคน
- คาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปี 2556 ที่ 26.27 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.86 จากปี 2555
- ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การควบคุมมาตรฐานการให้บริการ ของผู้ประกอบการ และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สนามบิน และบุคลากร เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต

การอ่านค่าดัชนี ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 โดย

- ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์ดีกว่าระดับปกติ
- ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์เท่ากับระดับปกติ
- ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์แย่กว่าระดับปกติ

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)

และคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อคาดการณ์ และสะท้อนถึง

สถานการณ์การท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายได้ไตรมาส)

และเผยแพร่ ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อที่จะได้เตรียมพร้อม

รับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้

โดยการศึกษาแนวโน้มออกเป็น 6 ส่วนได้แก่

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป
2. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว
3. ความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ
4. การท่องเที่ยวช่วงเทศกาล
5. การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ
6. ข้อเสนอแนะ

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไป

ในไตรมาสที่ 2/2556 เศรษฐกิจประเทศไทยเริ่มมีสัญญาณชะลอตัวลงจากอุปสงค์ในประเทศและปัญหาจากการส่งออก โดยสภาพัฒน์ฯ (สศช.) รายงานเศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 2/2556 มีการขยายตัวร้อยละ 2.8 ชะลอตัวลงจากร้อยละ 5.4 ในไตรมาสแรก และคาดการณ์เศรษฐกิจไทยในปี 2556 ว่าขยายตัวร้อยละ 3.8 - 4.3 (ลดลงจากที่เคยคาดการณ์ไว้ที่ร้อยละ 4.2-5.2) ในขณะที่รพท. ได้ปรับลด การคาดการณ์ การขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2556 เหลือร้อยละ 4.2 (จากร้อยละ 5.1) ส่วนระดับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปของปี 2556 คาดว่าจะอยู่ที่ระดับ ร้อยละ 2.3 อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจโลกเริ่มมีสัญญาณของการฟื้นตัวทั้งในสหรัฐ ยุโรป และญี่ปุ่น

แม้ว่าภาพรวมการเติบโตของเศรษฐกิจไทยจะเริ่มชะลอตัวลง แต่ในไตรมาสที่ 2/2556 สาขาโรงแรมและภัตตาคารมีการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 14.2 ต่อเนื่องจากร้อยละ 14.8 ในไตรมาส 1/2556 ซึ่งนับว่าเป็นอัตราการขยายตัวที่สูงมากเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ เช่น ภาคเกษตรกรรมที่ขยายตัวร้อยละ 0.4 และภาคอุตสาหกรรมที่ขยายตัวร้อยละ 2 ทั้งนี้ เป็นผลมาจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้นมาก โดยมีอัตราการเข้าพักเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 54.8 ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเป็นร้อยละ 60 ในปีนี้ (สศช.)

ตั้งแต่ไตรมาสที่ 2 เป็นต้นมา ค่าเงินบาทของไทยอ่อนค่าลงอย่างต่อเนื่อง เป็นผลจากการที่นักลงทุนเคลื่อนย้ายเงินทุนกลับสหรัฐ และเศรษฐกิจไทยในไตรมาสแรกมีการเติบโตต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้

เมื่อวันที่ 27 ก.ค. ที่ผ่านมา ได้มีเหตุการณ์น้ำมันดิบรั่วและถูกพัดเข้าสู่ชายหาดบริเวณอำเภอพร้าว เกาะเสม็ด ทำให้ต้องปิดอ่าวพร้าวและประกาศเป็นพื้นที่ประสบภัยพิบัติทางทะเล ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวบนเกาะเสม็ดและธุรกิจต่อเนื่องในพื้นที่เป็นอย่างมาก

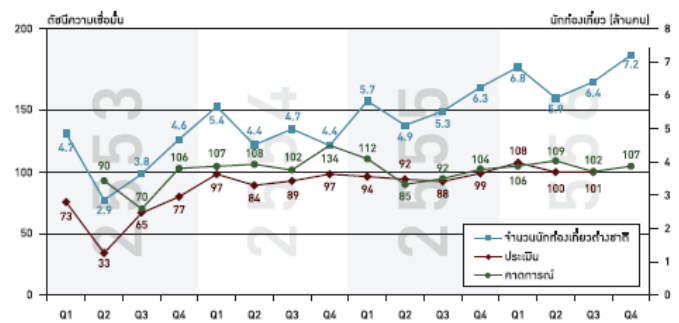
2. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3 ปี 2556 จำนวน 600 ราย พบว่า ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 3/2556 เท่ากับ 101 โกล้เคียงระดับปกติ และยังคงเป็นระดับที่สูงที่สุดเมื่อเทียบกับไตรมาสเดียวกันในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ในปี 2556 ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก โดยเห็นได้จากดัชนีความเชื่อมั่นที่สูงกว่า 100 ในทุกไตรมาส สาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการที่สถานการณ์ต่างๆในประเทศมีเสถียรภาพ ทำให้นักท่องเที่ยว นักธุรกิจและผู้จัดประชุมสัมมนาจากต่างชาติมีความเชื่อมั่นและเดินทางมาเพิ่มขึ้น รวมทั้งการเติบโตอย่างรวดเร็วของนักท่องเที่ยวต่างชาติบางประเทศ เช่น จีน และรัสเซีย เป็นต้น

ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้ประกอบการมีความมั่นใจเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่มาจากการขยายตัวของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวไทย (ร้อยละ 32) การเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าใช้จ่ายถูกลง (เช่น มีทางเลือกในการเดินทาง เช่น สายการบินต้นทุนต่ำ มากขึ้น) (ร้อยละ 31) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง (ร้อยละ 30) และ ความร่วมมือกันในกลุ่มผู้ประกอบการ (ร้อยละ 29)

อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการบางส่วนยังมีความกังวลเกี่ยวกับการที่นโยบายจากภาครัฐยังไม่ตรงความต้องการ (ร้อยละ 38) การเป็นช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว (ร้อยละ 36) ความไม่แน่นอนทางการเมืองหลังจากสถานการณ์การเมืองเริ่มมีความตึงเครียดเพิ่มขึ้นจากความขัดแย้งเรื่องพร.นิรโทษกรรม (ร้อยละ 35) ปัญหาต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น (ร้อยละ 34) และความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวอย่างมั่นคงและอาจส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายด้านการท่องเที่ยวของประชาชนในประเทศที่ได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ (ร้อยละ 32)

ภาพที่ 1 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทยปี 2553-2556

ในช่วงไตรมาสที่ 3/2556 มี 2 เหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวไทย คือ เหตุที่นักท่องเที่ยวในทะเลซึ่งทำให้มีนักท่องเที่ยวที่เกาะเสม็ด จังหวัดระยอง และการประกาศ พรบ.ความมั่นคงจากความเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยการประกาศ พรบ.ความมั่นคงสร้างความกังวลต่อผู้ประกอบการในวงกว้างมากกว่าเหตุน้ำมันรั่ว ผู้ประกอบการร้อยละ 38 เห็นว่าการประกาศ พรบ.ความมั่นคงส่งผลให้ธุรกิจแย่ลง และร้อยละ 32 ไม่ได้รับผลกระทบ ในขณะที่เหตุน้ำมันรั่ว มีผู้ประกอบการร้อยละ 37 เห็นว่าไม่ได้รับผลกระทบ และร้อยละ 33 เห็นว่าธุรกิจแย่ลง โดยเฉพาะผู้ประกอบการในภาคตะวันออก

เมื่อสำรวจความเห็นผู้ประกอบการถึงเหตุการณ์ต่างๆ ที่มีโอกาสเกิดขึ้นและจะกระทบต่อธุรกิจ ผู้ประกอบการมีความกังวลเหตุการณ์ภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม แผ่นดินไหว มากที่สุด (ร้อยละ 48) รองลงมาได้แก่ ปัญหาความรุนแรงทางการเมือง (ร้อยละ 40) รวมทั้งเหตุการณ์ความรุนแรงและการก่อการร้าย ความมั่นคงทางพลังงาน และอุบัติเหตุครั้งใหญ่

ดัชนีความเชื่อมั่นจากการคาดการณ์ของผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 4/2556 ยังคงสูงกว่าระดับปกติอย่างต่อเนื่อง (107) แสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ธุรกิจท่องเที่ยวและความเชื่อมั่นที่ดีขึ้นอย่างมากของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทย ปัจจัยบวกที่สำคัญที่ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4 ของปี 2556 คือการเป็นช่วงฤดูท่องเที่ยว (High Season) (ร้อยละ 41) การเดินทางราคาถูกลง (ร้อยละ 34) และความเชื่อมั่นในการขยายตัวของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวไทย (ร้อยละ 33) อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการบางส่วนยังคงมีความกังวลกับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอ (ร้อยละ 32) และปัญหาหนโยบายการท่องเที่ยวในประเทศไม่มีประสิทธิภาพ (ร้อยละ 31)

ความคิดเห็นของผู้ประกอบการต่อระบบคมนาคมขนส่งผู้ประกอบการร้อยละ 41 ประเมินว่าระบบคมนาคมอยู่ในระดับที่แย่ถึงแย่มาก ในขณะที่มีผู้ประกอบการเพียงร้อยละ 32 ที่ประเมินว่าระบบคมนาคมอยู่ในสภาพดี โดยส่วนใหญ่คิดว่าการพัฒนาการคมนาคมขนส่งที่จะส่งผลดีต่อการท่องเที่ยวมากที่สุด คือ การเพิ่มความรวดเร็ว

ในการเดินทาง (ร้อยละ 36) การขยาย ตัด หรือปรับปรุงถนน (ร้อยละ 33) การลดต้นทุนการเดินทางให้ถูกลง (ร้อยละ 33) การเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง (ร้อยละ 32) และการเพิ่มเส้นทางในการเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยวที่ห่างไกลให้สะดวกขึ้น (ร้อยละ 41)

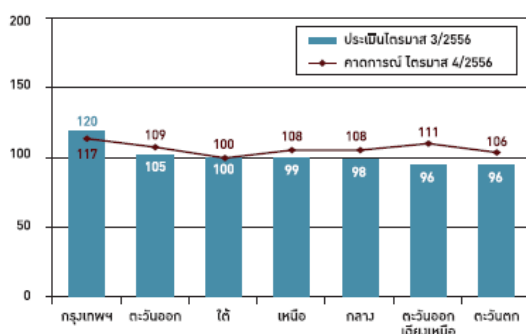
ผู้ประกอบการร้อยละ 40 ให้ความเห็นว่าโครงการรถไฟความเร็วสูงจะส่งผลดีถึงดีมากต่อธุรกิจท่องเที่ยว แต่มีผู้ประกอบการถึงร้อยละ 31 ที่เห็นว่าโครงการรถไฟดังกล่าวจะไม่ส่งผลกระทบใดๆ ต่อธุรกิจท่องเที่ยวของตน และอีกร้อยละ 27 ที่มีความเห็นว่าส่งผลกระทบทั้งนี้ ภาครัฐควรจะต้องประชาสัมพันธ์และให้ข้อมูลของโครงการและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น

ส่วนนโยบายจากภาครัฐที่ผู้ประกอบการเห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อธุรกิจท่องเที่ยว ได้แก่ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร (ร้อยละ 30) การขยายและจัดหาตลาดลูกค้ากลุ่มใหม่ (ร้อยละ 30) และ การส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ (ร้อยละ 28) ซึ่งทางการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทั้งในการขยายตลาดนักท่องเที่ยวใหม่ๆ เช่น นักท่องเที่ยวจากยุโรปตะวันออก และการสนับสนุนการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ เช่น การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพหรือการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในการเป็นสถานที่จัดงานและการท่องเที่ยวอันมีคุณภาพ

2.1 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค

ไตรมาสที่ 3/2556 ผู้ประกอบการในทุกภูมิภาคประเมินการท่องเที่ยวอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับระดับปกติ ยกเว้นผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ (โดยเฉพาะโรงแรมและธุรกิจนำเที่ยว) ที่ประเมินการท่องเที่ยวว่าต่ำกว่าปกติมาก (120) ส่วนการคาดการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4/2556 ผู้ประกอบการในทุกภูมิภาคยังคงมีความเชื่อมั่นที่สูงกว่าระดับปกติ โดยเฉพาะผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ (117) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (111)

ภาพที่ 2 ดัชนีความเชื่อมั่นการท่องเที่ยวประเทศไทย แบ่งตามภูมิภาค

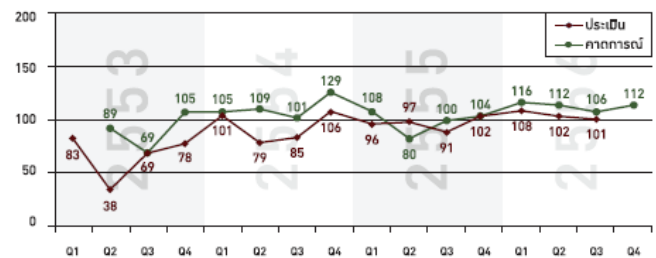

2.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ

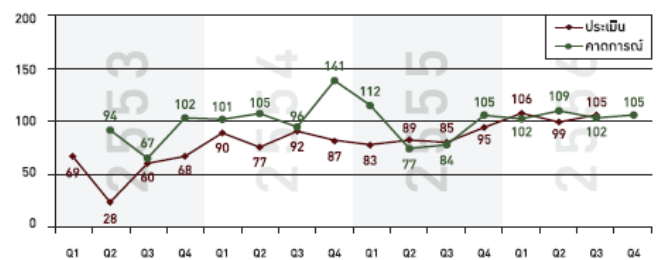
ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวทุกประเภทประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3/2556 ในระดับที่ดีขึ้นกว่าในปีก่อน โดยธุรกิจโรงแรมประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวอยู่ในระดับปกติ (100) ในขณะที่ธุรกิจนำเที่ยว (105) และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว (เช่น สถานที่ท่องเที่ยว สนามกอล์ฟ Theme parks และสวนสัตว์) (112) มีความเชื่อมั่นสูงกว่าระดับปกติ ส่วนธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม (98) ธุรกิจสปาและนวด (95) ธุรกิจร้านขายของและของที่ระลึก (91) ธุรกิจคมนาคมขนส่ง (89) ประเมินสถานการณ์ว่าอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติเล็กน้อย

ในไตรมาสที่ 4/2556 ผู้ประกอบการในเกือบทุกประเภทธุรกิจมีการคาดการณ์ความเชื่อมั่นที่สูงกว่าระดับปกติ โดยผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม (112) ยังคงมีความเชื่อมั่นสูงอย่างต่อเนื่องจากผลประกอบการที่ดีขึ้นอย่างมากในปี 2556 ทั้งด้านเปอร์เซ็นต์การเข้าพัก (occupancy) และค่าห้องเฉลี่ยต่อคืน (ADR) โดยในไตรมาสที่ 4 มีเพียงผู้ประกอบการธุรกิจคมนาคมขนส่งที่คาดการณ์การท่องเที่ยวต่ำกว่าปกติเพียงเล็กน้อย (99)

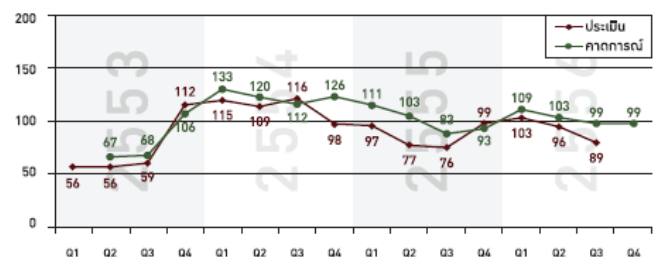
ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจโรงแรม

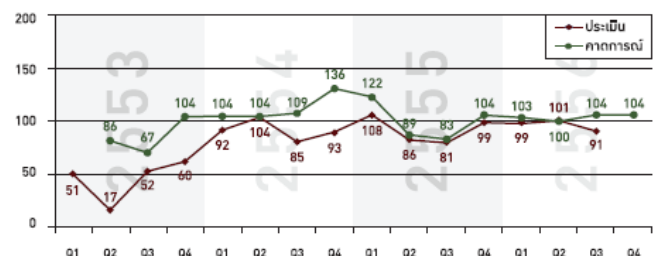
ภาพที่ 4 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจนำเที่ยว

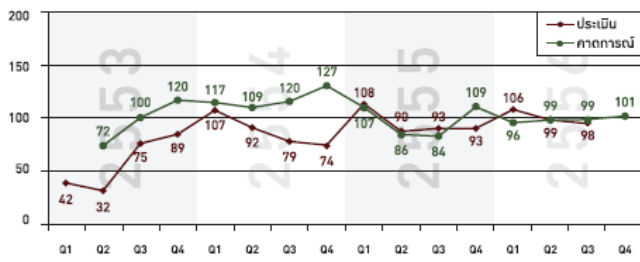
ภาพที่ 5 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจขนส่ง

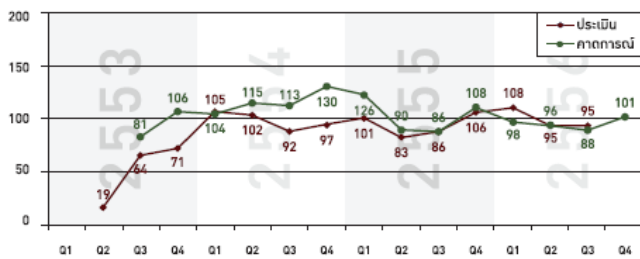
ภาพที่ 6 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจร้านขายของที่ระลึก และร้านค้าทั่วไป

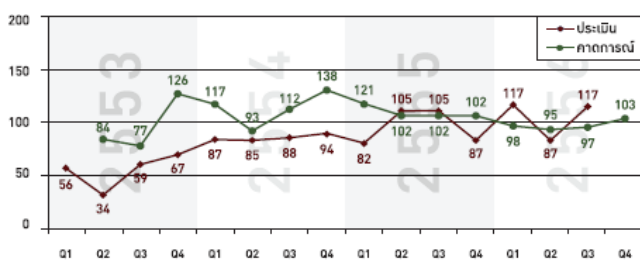
ภาพที่ 7 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจร้านอาหาร และเครื่องดื่ม

ภาพที่ 8 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจสปาและนวด

ภาพที่ 9 ดัชนีความเชื่อมั่นธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

3. ผลการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยว

3.1 นักท่องเที่ยวต่างชาติ

จากการสำรวจความเห็นของนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 3/2556 จำนวน 100 ราย พบว่า นักท่องเที่ยวร้อยละ 65 เป็นนักท่องเที่ยวที่เคยมาประเทศไทยแล้ว (repeat visitors) นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เดินทางมาประเทศไทยเพื่อการพักผ่อน (ร้อยละ 50) และหาประสบการณ์ใหม่ๆ (ร้อยละ 18) โดยเป็นการเดินทางท่องเที่ยวกับกลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 36) และครอบครัว (ร้อยละ 31) ซึ่งกิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่ ได้แก่ การเที่ยวชมสถานที่ทางธรรมชาติ (ร้อยละ 66) และการเที่ยวชมสถานที่ทางวัฒนธรรม (ร้อยละ 29)

ปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวประเทศไทย คือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 59) ปัจจัยรองลงมาได้แก่ วัฒนธรรมไทยและศาสนา (ร้อยละ 43) อาหารไทย (ร้อยละ 40) และความคุ้มค่าคุ้มราคา (ร้อยละ 27)

ระดับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อการท่องเที่ยวในประเทศไทยกลับมาอยู่ในระดับที่ตีกครั้งหนึ่งหลังจากที่ลดลงไปในไตรมาสที่ 2/2556 โดยนักท่องเที่ยวจำนวนถึงร้อยละ 78 มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจถึงพอใจมาก (เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 67 ในไตรมาส 1 และร้อยละ 62 ในไตรมาส 2) ในขณะที่นักท่องเที่ยวร้อยละ 20 รู้สึกธรรมดากับการมาเที่ยวในไทย โดยสิ่งที่นักท่องเที่ยวพึงพอใจ

คือการมีแหล่งช้อปปิ้งที่น่าสนใจ (ร้อยละ 52) การทำสปา (ร้อยละ 50) อาหารไทย (ร้อยละ 50) ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 41) และคนไทย (ร้อยละ 36) ในขณะที่คุณภาพของที่พักรับรองนักท่องเที่ยวประทับใจได้เพียงร้อยละ 24 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าถึงแม้ประเทศไทยจะมีจำนวนที่พักค่อนข้างมาก แต่ยังคงมีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้นทั้งทางด้านของตัวที่พักเองและการบริการของพนักงานเพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้สิ่งที่นักท่องเที่ยวต่างชาติไม่พึงพอใจในการท่องเที่ยวไทยในไตรมาสคือการบริการ (ร้อยละ 58) ซึ่งถือเป็นสัดส่วนที่สูงมากเมื่อเทียบกับไตรมาสที่ผ่านมา รองลงมาได้แก่ การเดินทางขนส่ง (ร้อยละ 44) และสภาพภูมิอากาศ (ร้อยละ 44)

นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่หาข้อมูลในการเตรียมตัวเดินทางท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 34) จากหนังสือนำเที่ยว (Travel Guide Book) (ร้อยละ 21) และจากเครือข่ายสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 17)

นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เห็นว่ามาตรการที่ช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การดูแลรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยว (ร้อยละ 49) และการดูแลมาตรฐานและคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการ (ร้อยละ 46) ทั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของผู้ประกอบการที่ควรจะต้องยกระดับการบริการให้สูงขึ้น แทนที่จะเป็นการแข่งขันทางราคา มาตรการรองลงมาได้แก่ การดูแลและพัฒนาคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวอย่างสม่ำเสมอ (ร้อยละ 34) และการจัดระบบฐานข้อมูลการท่องเที่ยวให้ดี (ร้อยละ 34)

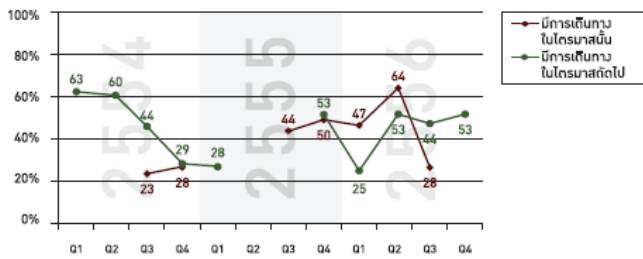
นักท่องเที่ยวต่างชาติร้อยละ 40 เห็นว่าการคมนาคมขนส่งของไทยอยู่ในระดับที่แย่มาก แต่อีกร้อยละ 39 เห็นว่าการคมนาคมอยู่ในระดับที่ดี ส่วนที่เหลือเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คิดว่าการพัฒนาการคมนาคมขนส่งที่จะส่งผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ การควบคุมดูแลราคาค่าเดินทางในแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 34) การเพิ่มตัวเลือกในการเดินทางให้มากขึ้น (ร้อยละ 33) ซึ่งทั้งสองกรณีนี้เห็นได้ชัดในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยม เช่น พัทยา ภูเก็ต และเกาะสมุย ที่มีตัวเลือกของการคมนาคมน้อย ทำให้มีราคาค่าเดินทางสูงเกินกว่าที่ควรจะเป็น ส่วนการพัฒนาที่สำคัญอื่นๆ ได้แก่ การเพิ่มจุดหมายของเที่ยวบิน (ร้อยละ 33) การพัฒนาระบบรถไฟให้ครอบคลุมมากขึ้น (ร้อยละ 32) และการจัดการให้การคมนาคมขนส่งใช้เวลาน้อยลง (ร้อยละ 32)

ทั้งนี้ ประเทศอื่นๆ ที่นักท่องเที่ยวต่างชาติสนใจเดินทางไปเที่ยว ได้แก่ ประเทศเวียดนาม (ร้อยละ 16) ประเทศลาว (ร้อยละ 14) ประเทศมาเลเซีย (ร้อยละ 5) และฮ่องกง (ร้อยละ 5) ทั้งนี้ ประเทศไทยควรพัฒนา และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวบนเส้นทางที่เชื่อมต่อกับประเทศต่างๆ ข้างต้น เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน

3.2 นักท่องเที่ยวชาวไทย

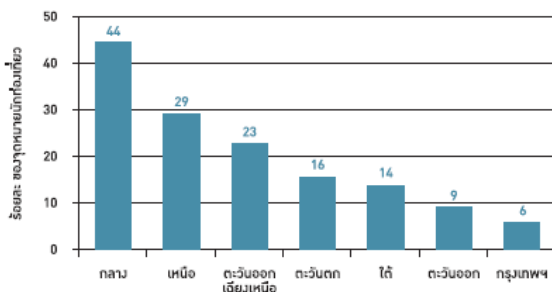
จากการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 300 รายทั่วประเทศพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแผนการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศกลับมาอยู่ในระดับที่สูงถึงร้อยละ 53 ในช่วงไตรมาสที่ 4/2556 โดยในไตรมาสที่ 4 มีช่วงเทศกาลและวันหยุดราชการค่อนข้างมากและเป็นช่วงหยุดภาคเรียนของไทย จึงเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวไทยนิยมเดินทางท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก

ภาพที่ 10 ร้อยละของนักท่องเที่ยวที่มีการเดินทางและมีแผนในการเดินทางในประเทศ

ในไตรมาสที่ 4/2556 นักท่องเที่ยวร้อยละ 44 วางแผนเดินทางไปภาคกลาง รองลงมาได้แก่ภาคเหนือ (ร้อยละ 29) และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (ร้อยละ 23) โดยจุดหมายหลัก คือ จังหวัดเชียงใหม่ (ร้อยละ 7) จังหวัดสุโขทัย (ร้อยละ 6) จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ร้อยละ 6) และจังหวัดเลย (ร้อยละ 6)

ภาพที่ 11 จุดหมายนักท่องเที่ยวชาวไทยไตรมาสที่ 4 ปี 2556

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ที่มีแผนเดินทางจะเป็นการเดินทางไปเที่ยวกับครอบครัว (ร้อยละ 89) กลุ่มเพื่อน (ร้อยละ 47) และเที่ยวด้วยตนเอง (ร้อยละ 33)

ส่วนวิธีการเดินทางนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้วิธีการเดินทางด้วยพาหนะส่วนตัว (ร้อยละ 81) เครื่องบิน (ร้อยละ 31) และรถโดยสาร (ร้อยละ 28)

ปัจจัยหลักในการตัดสินใจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 4/2556 ได้แก่ ช่วงเวลาและเทศกาลท่องเที่ยว (ร้อยละ 55) ความสนใจในแหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 48) และที่พัก (ร้อยละ 42)

โดยการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวมากที่สุด (ร้อยละ 49) รองลงมาได้แก่ การที่ค่าใช้จ่ายไม่แพง (ร้อยละ 44) ความปลอดภัย (ร้อยละ 42) และความสะดวกในการเดินทาง (ร้อยละ 39)

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63) หาข้อมูล หรือวางแผนล่วงหน้า ในการเตรียมตัวเดินทางท่องเที่ยวจากอินเทอร์เน็ต รองลงมาคือ คำแนะนำจากครอบครัวและเพื่อน (ร้อยละ 52) และ หาข้อมูลจากโทรทัศน์ (ร้อยละ 45)

รูปแบบการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของผู้ประกอบการที่มีผลในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวมากที่สุดได้แก่ แพคเกจที่พักราคาถูก (ร้อยละ 28) รองลงมาได้แก่ การจัดงานเทศกาลในพื้นที่ (ร้อยละ 26) และการใช้ภาพสวยๆ ในการโฆษณาผ่านสื่อต่างๆ (ร้อยละ 17)

นักท่องเที่ยวต้องการให้ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวปรับปรุง หรือพัฒนาคุณภาพการให้บริการในเรื่องของความปลอดภัยมากที่สุด (ร้อยละ 62) รองลงมาได้แก่ ความสะอาด (ร้อยละ 55) และคุณภาพของสถานที่พัก (ร้อยละ 38)

นโยบายที่นักท่องเที่ยวต้องการให้ภาครัฐสนับสนุน มากที่สุดคือเรื่องความสะดวกในการเดินทาง (ร้อยละ 52) รองลงมาได้แก่ ความปลอดภัยในการท่องเที่ยว (ร้อยละ 45) และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยว (ร้อยละ 41)

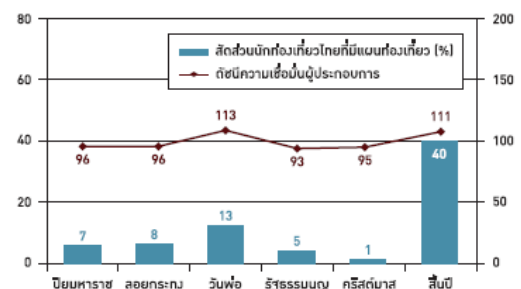
ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 50) เห็นว่าระบบคมนาคมมีสภาพแออัดมาก ซึ่งการพัฒนาการคมนาคมขนส่งที่จะส่งผลต่อการท่องเที่ยวมากที่สุดคือ การเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง (ร้อยละ 47) การขยาย ดัด หรือ ปรับปรุงถนน (ร้อยละ 45) การพัฒนาระบบรถไฟ (ร้อยละ 38) และการเพิ่มความรวดเร็วในการเดินทาง (ร้อยละ 38) โดยนักท่องเที่ยวร้อยละ 42 เห็นว่าโครงการรถไฟความเร็วสูง จะส่งผลดีถึงดีมากต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามมีนักท่องเที่ยว สูงถึงร้อยละ 44 ที่เห็นว่าโครงการรถไฟดังกล่าว จะไม่ส่งผลกระทบใดๆต่อการ ท่องเที่ยวไทย และอีกร้อยละ 14 ที่มีความเห็นว่า จะส่งผลลบต่อการท่องเที่ยวไทย

ในไตรมาสที่ 4/2556 นักท่องเที่ยวชาวไทยร้อยละ 15 มีแผนการท่องเที่ยวต่างประเทศ ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับที่ค่อนข้างสูงต่อเนื่องจากในไตรมาสที่ 4/2555 โดยจุดหมายหลักเป็นประเทศใกล้เคียงและประเทศในแถบเอเชีย เช่น ลาว จีน และเกาหลี โดยสาเหตุหลักที่นักท่องเที่ยวไทยตัดสินใจไปเที่ยวต่างประเทศคือ ความสวยงามของบ้านเมือง (ร้อยละ 26) ไปตามเพื่อนหรือครอบครัว (ร้อยละ 22) และการประชาสัมพันธ์จากสื่อ (ร้อยละ 17)

4. การท่องเที่ยวช่วงเทศกาล ไตรมาสที่ 4/2556

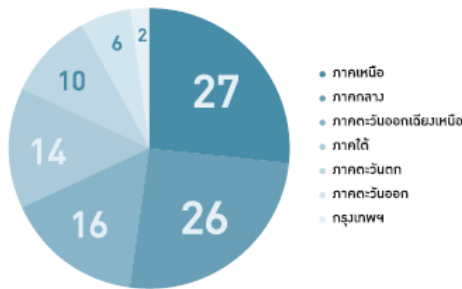
ไตรมาสที่ 4 ถือเป็นช่วงสำคัญของการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นช่วงที่มีวันหยุดและเทศกาลสำคัญ หลายช่วง ได้แก่ วันปืยมหาราช เทศกาลลอยกระทง วันเฉลิมพระชนมพรรษา (วันพ่อ) วันรัฐธรรมนูญ เทศกาลคริสต์มาส และวันหยุดสิ้นปี จากการสำรวจพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นสูงในวันพ่อ (113) และวันหยุดสิ้นปี (111) สอดคล้องกับผลการสำรวจนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยทั้ง 2 เทศกาลเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวชาวไทยมีแผนการเดินทางในประเทศสูงสุด คือ เทศกาลสิ้นปี (ร้อยละ 40) และวันพ่อ (ร้อยละ 13)

ภาพที่ 12 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการและสัดส่วนนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีแผนท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล ไตรมาสที่ 4 ปี 2556

จุดหมายหลักของนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเทศกาลสิ้นปีคือภาคเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ และเชียงราย รวมทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะจังหวัดเลย เป็นต้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางเพื่อกลับบ้าน เยี่ยมครอบครัว เยี่ยมญาติ และพักผ่อนกับครอบครัว ในขณะที่บางส่วนเดินทางเพื่อไปทำบุญช่วงปีใหม่

ภาพที่ 13 จุดหมายนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงเทศกาลสิ้นปี 2556
(ร้อยละจากจำนวนนักท่องเที่ยวที่มีแผนท่องเที่ยว)

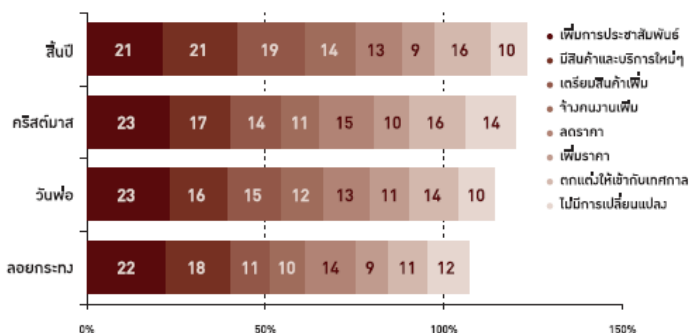
นักท่องเที่ยวที่มีแผนการท่องเที่ยวในช่วงปีใหม่นั้นส่วนใหญ่วางแผนจะออกเดินทางในช่วงวันศุกร์ที่ 27 ธันวาคม และเดินทางกลับในวันพฤหัสบดีที่ 2 มกราคม โดยส่วนใหญ่จะเดินทางโดยใช้พาหนะส่วนตัว (ร้อยละ 67) ส่วนลักษณะที่พักที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่วางแผนจะไปพักในช่วงปีใหม่ ได้แก่ บ้านคนรู้จัก (ร้อยละ 39) รีสอร์ท (ร้อยละ 25) และโรงแรม (ร้อยละ 22) โดยกิจกรรมที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะทำในระหว่างการท่องเที่ยวช่วงปีใหม่ได้แก่ การซื้อของ (ร้อยละ 55) กิจกรรมผจญภัย (ร้อยละ 46) และการเยี่ยมชมโบราณสถาน (ร้อยละ 36)

ทั้งนี้หากรัฐบาลประกาศให้วันจันทร์ที่ 30 ธันวาคม เป็นวันหยุดเพิ่มเติม นักท่องเที่ยวชาวไทยจะมีการเดินทางเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 19 (รวมเป็นร้อยละ 59) ที่จะมีแผนเดินทาง) และสำหรับนักท่องเที่ยวที่เดิมมีแผนเดินทางในประเทศอยู่แล้วร้อยละ 25 จะมีการขยายช่วงเวลาท่องเที่ยวให้นานขึ้น สอดคล้องกับความเห็นของผู้ประกอบการโดยร้อยละ 41 ของผู้ประกอบการเห็นว่าทำให้ธุรกิจดีขึ้น และร้อยละ 7 เห็นว่าธุรกิจจะดีขึ้นมาก

ในช่วงเทศกาลลอยกระทงนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63) มีความพอใจที่ได้ความสนุกสนานจากงานเทศกาล รองลงมาก็คือการพอใจที่ได้กลับบ้านหรือไปเที่ยวกับครอบครัว (ร้อยละ 18) แต่อย่างไรก็ตามนักท่องเที่ยวยังมีความไม่พอใจในการเล่นพล ดอกไม้ไฟมากเกินไป (ร้อยละ 25) และมีการดื่มของมึนเมามากเกินไป อาจเกิดอุบัติเหตุได้ (ร้อยละ 23) โดยสิ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยากให้มีการพัฒนาปรับปรุงมากที่สุด คือ การเพิ่มความสำคัญเรื่องการส่งเสริม การอนุรักษ์ ประเพณี (ร้อยละ 26) รวมทั้งอยากให้มีการดูแลเรื่องอาชญากรรมให้ดีขึ้น (ร้อยละ 23)

ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เตรียมความพร้อมหรือกลยุทธ์ ในช่วงวันหยุดเทศกาลต่างๆ โดยเน้นการเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอสินค้าและบริการใหม่ๆ

ภาพที่ 14 การเตรียมความพร้อมหรือกลยุทธ์ใหม่ๆ
ในช่วงวันหยุดเทศกาล ในไตรมาสที่ 4/2556

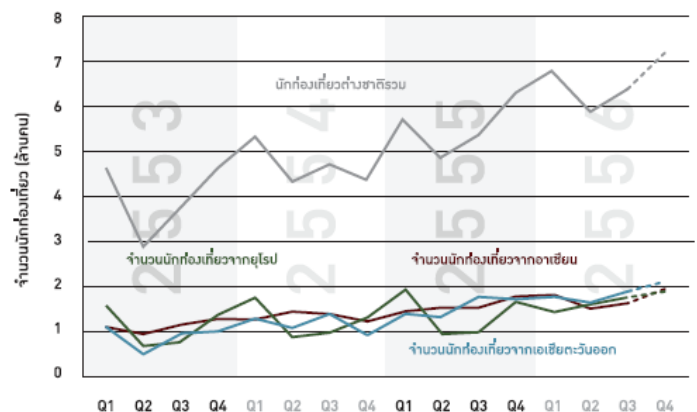
5. การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ ไตรมาสที่ 4 ปี 2556

ในช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคมปี 2556 มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางเข้ามาในประเทศไทยประมาณ 4.69 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2555 ร้อยละ 25.39 โดยมีนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ออกมาที่สุด (เพิ่มขึ้นร้อยละ 40.90) ตามด้วยภูมิภาคอาเซียน (เพิ่มขึ้นร้อยละ 29.87) และภูมิภาคยุโรป (เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.27)

จำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและรัสเซียเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2554 ในเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม 2556 มีจำนวนนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนและรัสเซีย 942,950 คน และ 151,066 คนตามลำดับ โดยในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา (2554-2556) อัตราการเติบโตเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวจากจีนและรัสเซียสูงถึงร้อยละ 59.66 และ 33.50 ต่อปี ตามลำดับ

ในไตรมาสที่ 4/2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 7.16 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 13.12 โดยคาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 4 ของทุกปี อย่างไรก็ตามในวันที่ 1 ต.ค. ประเทศจีนจะมีการประกาศใช้กฎหมายคุ้มครองนักท่องเที่ยว ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อจำนวนนักท่องเที่ยวจากจีนที่เข้ามาเที่ยวประเทศไทยได้

ภาพที่ 15 จำนวนนักท่องเที่ยวรายไตรมาสปี 2553-2556 จำแนกตามภูมิภาค

จากการคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติในไตรมาสที่ 4 นี้ ทำให้ในปี 2556 คาดว่าจะมีจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมดสูงถึง 26.27 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.86 จากปีก่อน

ตารางที่ 1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติรายไตรมาส ปี 2553 - ไตรมาสที่ 4 ปี 2556 (ล้านคน)

	2553	2554	2555	2556	อัตราการเติบโตปี 55-56 (%)
ไตรมาส 1	4.66	5.36	5.74	6.83	18.99
ไตรมาส 2	2.90	4.35	4.88	5.92	21.31
ไตรมาส 3	3.76	4.73	5.34	6.36*	19.10*
ไตรมาส 4	4.62	4.40	6.33	7.16*	13.12*
รวม	15.94	18.84	22.29	26.27*	17.86*

* แยกค่าการนำเข้าแบบจำลอง

ที่มา: กรมการท่องเที่ยว [12 กันยายน 2556]

สำหรับจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติแยกตามภูมิภาค ในไตรมาสที่ 4 ปี 2556 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจากประเทศในกลุ่มอาเซียนจำนวน 1.90 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 8.79 จากไตรมาสที่ 4 ในปี 2555 นักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออก 2.11 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.35 และนักท่องเที่ยวจากยุโรป 1.95 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.35 จากไตรมาสเดียวกันในปี 2555

ในภาพรวม นักท่องเที่ยวจาก 3 กลุ่มภูมิภาคหลักที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยในไตรมาสที่ 4 ของปี 2556 มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นจากปีก่อนในทุกภูมิภาค โดยในไตรมาสที่ 4 นี้ คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวจากเอเชียตะวันออกมากที่สุด เนื่องจากนักท่องเที่ยวจากประเทศจีนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ตามด้วยนักท่องเที่ยวจากยุโรป และอาเซียน ตามลำดับ

6. ข้อเสนอแนะ

ในช่วงปลายปี 2556 ผู้ประกอบการมีความเชื่อมั่นสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับดีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงไตรมาส 4 ที่มีวันหยุดเทศกาลจำนวนมาก รวมทั้งความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของประเทศ และจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่ยังเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

6.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

จากการสำรวจความเห็นทั้งผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวสามารถสรุปข้อเสนอแนะต่อภาครัฐได้ดังนี้

- (1) ควรเร่งพัฒนาด้านการคมนาคมขนส่งภายในแหล่งท่องเที่ยว เช่น การเพิ่มทางเลือกการเดินทาง เช่น รถประจำทาง รถแท็กซี่มอเตอร์ โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเพื่อลดการผูกขาด และการควบคุมราคาค่าเดินทางให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการดูแลการขนส่งให้มีมาตรฐานและความปลอดภัยมากขึ้น
- (2) ควรดูแลมาตรฐานการให้บริการของผู้ประกอบการให้นักท่องเที่ยวได้รับความปลอดภัยและบริการที่ดียิ่งขึ้น ปัจจุบันทั้ง 2 นี้มีความสำคัญกับการท่องเที่ยว ของประเทศไทยเป็นอย่างมาก
- (3) ดูแลให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาจากการที่ต้นทุนสินค้าราคาแพงขึ้นในปัจจุบัน
- (4) การบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการที่ไม่ได้จดทะเบียนอย่างถูกต้อง โดยรัฐจะต้องให้ความดูแลผู้ประกอบการที่จดทะเบียนและเสียภาษีอย่างถูกต้อง ไม่ให้เสียเปรียบผู้ประกอบการที่อยู่นอกระบบ
- (5) ควรพิจารณาประกาศวันหยุดยาวช่วงเทศกาลสิ้นปี-ปีใหม่ เนื่องจากจะสามารถช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวในประเทศได้มาก
- (6) มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางภาษี คือ ให้นักท่องเที่ยวไทยนำค่าใช้จ่ายการท่องเที่ยวไปหักลดหย่อนภาษีเงินได้ โดยกำหนดให้เป็นค่าใช้จ่ายผ่านบริษัทนำเที่ยวและโรงแรมที่จดทะเบียนถูกต้อง ซึ่งมาตรการนี้จะได้ประโยชน์ทั้งในแง่การกระตุ้นและส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศและส่งเสริมผู้ประกอบการที่จดทะเบียนถูกต้อง

ในระยะยาว ภาครัฐควรดำเนินการ

- (1) ลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จะเอื้ออำนวยต่อการเติบโตของการท่องเที่ยว เช่น การขยายหรือการพัฒนาสนามบิน ระบบการคมนาคมที่สะดวกต่อนักท่องเที่ยว และสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น น้ำ ไฟฟ้า และการจัดการขยะ เป็นต้น
- (2) ให้ความสำคัญกับการพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว โดยเฉพาะในด้านความสวยงาม

ความสะอาด และความปลอดภัย เป็นต้น

- (3) ศึกษาและพัฒนาทักษะความสามารถของบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทักษะตามความต้องการของผู้ประกอบการ โดยหากบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพน่าจะนำไปสู่มาตรฐานการบริการที่สูงขึ้นด้วย และช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานด้านการท่องเที่ยวที่เริ่มมีความสำคัญมากขึ้น
- (4) จำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นมากส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของนักท่องเที่ยวจีน และรัสเซีย ภาครัฐควรส่งเสริมและให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นมากขึ้นด้วย โดยการเพิ่มการประชาสัมพันธ์นักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นให้เพิ่มขึ้นเพื่อกระจายผลได้ที่เกิดจากการท่องเที่ยวให้ผู้ประกอบการทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง เพิ่มความสามารถในการรับนักท่องเที่ยวของประเทศ และลดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนในอนาคต

6.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

ในระยะสั้น

- (1) ผู้ประกอบการจะต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจไทยที่เริ่มส่งสัญญาณชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องและอาจจะกระทบกับสถานการณ์ธุรกิจของผู้ประกอบการ
- (2) ในช่วงไตรมาส 4 จะเป็นช่วงที่มีนักท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งในและต่างชาติ ผู้ประกอบการต้องมีการเตรียมความพร้อมในช่วงดังกล่าว
- (3) ต้องให้ความสำคัญกับการรักษามาตรฐานการให้บริการและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว

ในระยะยาว

- (1) จากจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มสูงขึ้น ผู้ประกอบการควรต้องเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการเติบโต
- (2) ผู้ประกอบการต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมในการรักษาและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
- (3) เพิ่มความร่วมมือระหว่างผู้ประกอบการในธุรกิจหรือพื้นที่เดียวกันให้มากยิ่งขึ้น
- (4) วางแผนรับมือกับความเสี่ยงด้านต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น ภัยธรรมชาติ และความผันผวนทางเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศ เป็นต้น

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณจากผลการสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาส และรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการ และผู้วางแผนนโยบาย ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีการคาดการณ์ค่าตามผู้ประกอบการเอกชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทุกๆไตรมาส โดยใช้ค่าถ่วงน้ำหนักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

- ค่าประเมินผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของกาน ในไตรมาสก่อนหน้า
- เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่กานคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี
- ค่าคิดว่าผลของการประกอบการท่องเที่ยวในพื้นที่หรือธุรกิจของกาน ในไตรมาสที่จะถึงนี้ จะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับระดับการท่องเที่ยวปกติที่กานคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นในช่วงนี้ของปี

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกค่าตอบได้จาก: ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), เพิ่มขึ้น (150), หรือ เพิ่มขึ้นมาก (200) จากนั้นจึงนำผลลัพธ์ไปหาค่าเฉลี่ย โดยถ้าผลลัพธ์น้อยกว่า 100 แสดงว่าผู้ประกอบการประเมินว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวจะดีกว่าปีก่อน นอกจากนี้อยู่ที่ค่าตามปลายปีเพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวเพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 3 ปี 2556 นี้ ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนธันวาคม 2556 มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวรวมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตอบแบบสอบถามทั้งหมด 600 ราย ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 300 ราย และนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศทั้งหมด 100 ราย

ติดตามข่าวสารโครงการได้ที่ www.thailandtourismcouncil.org

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)

info@thailandtourismcouncil.org